

Bruxelles, den 7.9.2023
COM(2023) 527 final

2023/0319 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Specialudvalget
vedrørende Deltagelse i EU-programmer**

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag vedrører afgørelsen om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Specialudvalget om Deltagelse i EU-programmer ("specialudvalget") i forbindelse med den påtænkte ændring af bilag 47 "Gennemførelse af de finansielle betingelser" ("bilag 47") til handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side ("aftalen") og vedtagelsen af udkast til protokol I "Programmer og aktiviteter, som Det Forenede Kongerige deltager i" ("protokol I") og udkast til protokol II "Det Forenede Kongeriges adgang til tjenester oprettet under visse EU-programmer og -aktiviteter, som Det Forenede Kongerige ikke deltager i" ("protokol II").

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

2.1. Handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side

Handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland ("Det Forenede Kongerige") på den anden side ("aftalen") trådte i kraft den 1. maj 2021¹. I del V "DELTAGELSE I EU-PROGRAMMER, FORSVARLIG ØKONOMISK FORVALTNING OG FINANSIELLE BESTEMMELSER" fastsættes reglerne for Det Forenede Kongeriges deltagelse i EU-programmer, -aktiviteter og -tjenester.

I aftalens artikel 710, stk. 1, fastsættes det, at Det Forenede Kongerige deltager i og bidrager til EU-programmer, -aktiviteter eller i særlige tilfælde dele af EU-programmer eller -aktiviteter, som er åbne for dets deltagelse og opført i protokol I.

I henhold til aftalens artikel 731, stk. 1, kan Det Forenede Kongerige, hvis det ikke deltager i et program eller en aktivitet, alligevel få adgang til tjenester, der ydes i henhold til EU-programmer og -aktiviteter på de vilkår og betingelser, der er fastsat i aftalen, basisretsakterne og alle andre regler vedrørende gennemførelsen af EU-programmer og -aktiviteter. Det fastsættes endvidere i artikel 731, stk. 2, at tjenesterne og de særlige betingelser, på hvilke Det Forenede Kongerige deltager, fastlægges i henhold til protokol II.

Protokollerne kunne imidlertid ikke indgås som en del af aftalen, da deltagelsen i programmerne og aktiviteterne var betinget af de endnu ikke vedtagne basisretsaktors forudgående ikrafttrædelse. Parterne har derfor udsendt en fælles erklæring om deltagelse i EU-programmer og adgang til programtjenester ("den fælles erklæring").

Med henblik på at associere Det Forenede Kongerige i visse EU-programmer fra begyndelsen af 2024 fastsættes det i artikel 1 i protokol I, at Det Forenede Kongerige fra den 1. januar 2024 skal deltage i og bidrage til de EU-programmer og -aktiviteter eller dele heraf, der er oprettet ved følgende basisretsakter:

¹ Rådets afgørelse (EU) 2021/689 af 29. april 2021 om indgåelse på Unionens vegne af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side og af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om sikkerhedsprocedurer for udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer (EUT L 149 af 30.4.2021, s. 2).

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 af 28. april 2021 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013 og (EU) nr. 377/2014 og afgørelse 541/2014/EU, for så vidt angår de regler, der finder anvendelse på den komponent ("Copernicus"), der er omhandlet i nævnte forordnings artikel 3, stk. 1, litra c).
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/695 af 28. april 2021 om oprettelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation — og om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1290/2013 og (EU) nr. 1291/2013, for så vidt angår de regler, der finder anvendelse på de komponenter, der er omhandlet i nævnte forordnings artikel 1, stk. 2, litra a) og b).
- Rådets afgørelse (EU) 2021/764 af 10. maj 2021 om oprettelse af særprogrammet til gennemførelse af Horisont Europa — rammeprogrammet for forskning og innovation, og om ophævelse af afgørelse 2013/743/EU.

I artikel 1 i protokol II fastsættes det desuden, at Det Forenede Kongerige har adgang til følgende tjenester på de vilkår og betingelser, der er fastsat i aftalen, basisretsakterne og andre regler vedrørende gennemførelsen af de relevante EU-programmer og -aktiviteter:

- Tjenesterne for overvågning og sporing i rummet ("SST") som defineret i artikel 55 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/696 om oprettelse af Unionens rumprogram og Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og om ophævelse af forordning (EU) nr. 912/2010, (EU) nr. 1285/2013, (EU) nr. 377/2014 og afgørelse 541/2014/EU.

Protokol I og II finder anvendelse fra det fjerde år af Unionens flerårige finansielle ramme for 2021-2027. Det Forenede Kongerige vil ikke blive associeret i ovennævnte EU-programmer i årene 2021-2023. Det er derfor nødvendigt at ændre bilag 47.

Specialudvalget vedrørende Deltagelse i EU-programmer er nedsat ved aftalens artikel 8, stk. 1, litra s).

I aftalens artikel 714, stk. 11, fastsættes det, at Specialudvalget om Deltagelse i EU-Programmer kan ændre bilag 47. Det fastsættes også i artikel 710, stk. 2, og artikel 731, stk. 3, at Specialudvalget om Deltagelse i EU-Programmer skal vedtage henholdsvis protokol I og II.

2.2. De retsakter, der skal vedtages af Specialudvalget vedrørende Deltagelse i EU-programmer

Specialudvalget skal ændre bilag 47 og vedtage protokol I og protokol II ("de påtænkte retsakter").

Formålet med de påtænkte retsakter er at give Det Forenede Kongerige og enheder i Det Forenede Kongerige mulighed for at deltage i EU-programmer og adgang til programtjenester, jf. ovenfor.

De påtænkte retsakter får bindende virkning for parterne som en del af aftalen i henhold til aftalens artikel 778, stk. 1, hvori det fastsættes, at "protokollerne, bilagene, tillæggene og fodnoterne til denne aftale udgør en integreret del af denne aftale". I overensstemmelse med regel 9 sammenholdt med regel 13, stk. 1, i bilag 1 til aftalen skal afgørelser, der vedtages af specialudvalget, angive datoen for deres ikrafttræden.

3. DEN HOLDNING, DER SKAL INDTAGES PÅ UNIONENS VEGNE

Det foreslås at godkende vedtagelsen af protokol I og II og ændringen af bilag 47 til aftalen for så vidt angår Det Forenede Kongeriges og enheder i Det Forenede Kongeriges deltagelse i EU-programmer.

4. RETSGRUNDLAG

4.1. Proceduremæssigt retsgrundlag

4.1.1. Principper

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet afgørelser om "fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen".

Begrebet "retsakter, der har retsvirkninger" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, der gælder for det pågældende organ. Det omfatter også instrumenter, der ikke har bindende virkning i henhold til folkeretten, men som "vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af de regler, der vedtages af EU-lovgiver"².

4.1.2. Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde

Specialudvalget vedrørende Deltagelse i EU-programmer er et organ, der er nedsat ved en overenskomst, nemlig aftalen.

Den retsakt, som specialudvalget skal vedtage, er en retsakt, der har retsvirkninger. Den påtænkte retsakt får bindende virkning i henhold til folkeretten, jf. aftalens artikel 778, stk. 1.

Den påtænkte retsakt supplerer eller ændrer ikke den institutionelle ramme for aftalen.

Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

4.2. Materielt retsgrundlag

4.2.1. Principper

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element³.

Hvis den påtænkte retsakt samtidigt har flere formål eller elementer, der er uadskilleligt forbundne, uden at det ene er sekundært i forhold til det andet, skal det materielle retsgrundlag for en afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, undtagelsesvis omfatte de dertil svarende forskellige retsgrundlag.

² Domstolens dom af 7. oktober 2014, Tyskland mod Rådet, sag C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, præmis 63.

³ Dom af 4. september 2018, Kommissionen mod Rådet, C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, præmis 38.

4.2.2. *Princippernes anvendelse på det foreliggende tilfælde*

Den påtænkte retsakt har en række formål og består af en række elementer inden for forskning og teknologisk udvikling samt rummet. Disse komponenter af den påtænkte retsakt er uadskilleligt forbundne, uden at den ene er sekundær i forhold til den anden.

Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse omfatter derfor følgende bestemmelser: traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 173, stk. 3, artikel 182, stk. 1 og 4, artikel 183, artikel 188, stk. 2, og artikel 189, stk. 2.

4.3. Konklusion

Retsgrundlaget for den foreslåede afgørelse bør være artikel 173, stk. 3, artikel 182, stk. 1 og 4, artikel 183, artikel 188, stk. 2, og artikel 189, stk. 2, sammenholdt med artikel 218, stk. 9, i TEUF.

5. OFFENTLIGGØRELSE AF DEN PÅTÆNKTE RETSAKT

Da Specialudvalgets afgørelse om deltagelse i EU-programmer om ændring af bilag 47 og om vedtagelse af protokol I og II har retsvirkninger, bør Specialudvalgets afgørelse om deltagelse i EU-programmer offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* efter vedtagelsen.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Specialudvalget vedrørende Deltagelse i EU-programmer

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 173, stk. 3, artikel 182, stk. 1 og 4, artikel 183, artikel 188, stk. 2, og artikel 189, stk. 2, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side ("aftalen") blev indgået ved Rådets afgørelse (EU) 2021/689¹ og trådte i kraft den 1. maj 2021.
- (2) I henhold til aftalens artikel 710, stk. 2, og artikel 731, stk. 3, skal Specialudvalget vedrørende Deltagelse i EU-programmer, der er nedsat ved aftalens artikel 8, stk. 1, litra s), ("specialudvalget") vedtage protokol I "Programmer og aktiviteter, som Det Forenede Kongerige deltager i" ("protokol I") og protokol II "Det Forenede Kongeriges adgang til tjenester, der er oprettet i henhold til visse programmer og aktiviteter, som Det Forenede Kongerige ikke deltager i" ("protokol II").
- (3) I henhold til aftalens artikel 714, stk. 11, kan specialudvalget ændre bilag 47 "Gennemførelse af de finansielle betingelser" ("bilag 47").
- (4) Bilag 47 samt protokol I og II udgør en integreret del af aftalen.
- (5) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i specialudvalget, bør fastlægges for så vidt angår vedtagelsen af protokollerne og ændringen af bilag 47 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i specialudvalget, der er nedsat ved aftalens artikel 8, stk. 1, litra s), til den afgørelse, der skal vedtages i henhold til aftalens artikel 710, stk. 2, artikel 714, stk. 11, og artikel 731, stk. 3, baseres på det udkast til specialudvalgets afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse.

¹ Rådets afgørelse (EU) 2021/689 af 29. april 2021 om indgåelse på Unionens vegne af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side og af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om sikkerhedsprocedurer for udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer (EUT L 149 af 30.4.2021, s. 2).

Unionens repræsentanter i specialudvalget kan vedtage mindre tekniske ændringer af udkastet til afgørelse, uden at Rådet vedtager yderligere afgørelser.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formanden*